

शिक्षा

आधुनिक शिक्षा → २००६

प्रारम्भिक शिक्षा → १९९०.

द्वितीय High-school स्थापना → १९९०

सर्वसाधारण जनताको दोस्रो बच्चाको लागि शिक्षा → १९९२.

संविधान भाग ३ धारा ३१.

प्रत्येक नागरिकलाई आधारभूत शिक्षाको पहुँच हुनेछ ।

आधारभूत शिक्षा (१-८) निशुल्क र अनिवार्य,
माध्यमिक शिक्षा (८-१२) निशुल्क

आर्थिक रूपमा कमजोर र विपन्न वर्गलाई उच्च शिक्षा पनि निशुल्क

बाहिरी, शारीरिक रूपमा अशक्त व्यक्तिहरूले केन
लापि र उनीहरूको आवश्यकता अनुसार शिक्षाको
पहुँचकार्य गर्ने,

प्रत्येक व्यक्तिले आफ्नो मातृभाषामा अध्ययन गर्न
पाउने र विद्यालय स्वीकृत पाउने अधिकार हुनेछ ।

मानव विकास हुनको लागि हुनपर्ने कुरा

→ समन्वय (Coordination)

→ सहयोग (Help)

→ समावेशी

→ दिगोपना (Sustainability)

→ उत्पादकता (Productability)

→ सुरक्षा (Security)

मानव विकास

→ मानविय क्षमताको विकास र उक्त क्षमताको उपयोग गर्ने वातावरणको गर्न गरिने विकासको अवधारणा हो । जसको विकासको केन्द्रविन्दुमा मानिसलाई समेटिन्छ ।

शिक्षा

→ मानविय ज्ञानको स्रोत वा माध्यम शिक्षा हो जसले मानिसको विकासका अन्तर्वस्तु सहयोग, समन्वय, समावेशी समावेशी दिगोपना, उत्पादकता, सुरक्षा र दिगोपनालाई बढाउन सहयोग गर्दछ ।

अन्तर्व्यवस्था

→ गुणास्तरीय शिक्षाको माध्यमद्वारा मानिसमा समन्वय र सहयोगको चेतना विस्तार हुन्छ, जब समन्वय र सहयोगले पूर्णता पाउँछ तब वास्तविक मानव विकासको महशुस गरिन्छ ।

→ शिक्षाबाट प्राप्त ज्ञानले मानविय समावेशीकरणलाई मद्दत दिन्छ, भने अर्थोत्पत्ति समावेशीकरण विनाको मानव विकास अपूर्ण हुन्छ ।

→ गुणात्मक शिक्षाको माध्यमद्वारा मानिसको सिर्जना र चेतना दिगोपना भइन्छ जस विकास दिक्कतलेन हुँदैन यो विकास मानव विकास हुन सक्दैन ।

→ मानव विकासको अन्तर्वस्तु उत्पादन र सुरक्षामा शिक्षाको महत्त्वपूर्ण योगदान रहन्छ ।

→ मानव विकासको योजना निर्माण गरी क्रियेयमा आवश्यक पर्ने ढङ्ग जनशक्तिको उत्पादन गर्न गुणात्मक शिक्षा अनिवार्य रहन्छ ।

→ जहाँ मानव विकासको गुणात्मक दायित्व मान्छे रहन्छ यस ठाउँको शिक्षाको गुणात्मक गुणनात्मक रूपमा मान्छे रहन्छ ।

→ शिक्षालाई प्रविधिमैत्री, व्यावहारिक, गुणात्मक र आधुनिक बनाउन मानव विकास अनिवार्य हुन्छ ।

अन्तमा, शिक्षा र मानव संसाधन विकास cross cutting issue हुन हुने भएकोले अझैपनि अझैको गुणात्मक फरक पार्ने र यो विषय संलग्न भएर आउने ।